

Activiteitenverslag
Onderwijskansenbeleid tot juni 2023

Travers Welzijn
**Supporters
van Verbinding**

[Lees meer over onze aanpak](#)

INHOUDSOPGAVE

Het bereik in cijfers	04
Kinderopvang Plus	07
Taal & Gezin	15
WE Platform	23

HET BEREIK IN CIJFERS

TAAL & GEZIN

223

tweehonderddrieëntwintig
gezinnen thuisgericht
programma

284

tweehonderdvierentachtig
gezinnen VVE Thuis
op locatie

VVE PLATFORM

187

tweehonderdvijfentwintig
koppelingen in de
thuissituatie

38

achtendertig
koppelingen op
locaties

KO PLUS

65

vijfenzestig
dossiers

**KINDEROPVANG
PLUS**

KINDEROPVANG PLUS

AANTALLEN

Er waren 65 dossiers bij Kinderopvang Plus waarvan:

- 46 trajecten zijn afgesloten in 2022, waarvan 18 aanmeldingen zijn gestart in 2021;
- 19 trajecten lopen door in 2023.

- Observatie plus tips en adviezen: 13
- Consulten: 9
- Doorverwezen naar specifieke zorg: 11
- Doelen behaald: 11
- Telefonisch advies andere disciplines: 5
- Doelen niet behaald: 3

Duur van afgesloten trajecten N=46

0-3 maanden	15
3-6 maanden	19
6-12 maanden	12

Kinderen aangemeld door

Peuterspeelzaal	36
Kinderdagverblijf	18
Jeugdgezondheidszorg	5
Pedagogisch coach	2
Sociaal Wijkteam	2
Ouders	2

Leeftijd bij aanmelding

0-1 jaar	1
1-2 jaar	7
2-3 jaar	29
3-4 jaar	28

Trajecten op locatie/thuis

Op locatie	38
In de thuissituatie	10
Zowel op locatie als thuis	17

Aantal trajecten per opvangorganisatie

Doomijn	46
Prokino	5
Kleine Reus	1
Partou	9
More than Kids	4

Trajecten per soort kinderopvang

Kinderdagverblijven	18
Peuterspeelzaal	37

- 30 kinderen met een VE-indicatie op een VE-peuterspeelzaal
- 7 kinderen hadden geen VE-indicatie, maar gingen wel naar een VE-peuterspeelzaal
- 18 kinderen gingen naar een kinderdagverblijf, deze kinderen hadden geen VE-indicatie

SAMENWERKING

Ouders

In alle gevallen gaven ouders toestemming voor de inzet van Kinderopvang Plus en was er bij het gezin thuis een kennismakingsgesprek. Er is geïnventariseerd of ouders ook een actieve hulpvraag hebben in de thuissituatie. Bij 10 aanmeldingen was dit het geval en zijn we ook actief geweest in de thuissituatie. We hebben ons gericht op de hulpvragen en hebben tips en handvaten gegeven. Daar waar alleen vragen waren op locatie, zijn we aan het eind van een observatieperiode met ouders en alle betrokkenen om tafel gegaan om de uitkomsten en verder te nemen stappen met elkaar af te stemmen.

Kinderopvang

Kinderopvang Plus werkte met name samen met peuterspeelzalen en kinderdagverblijven. De kinderen zijn door de pedagogisch medewerkers (hierna PM'ers) aangemeld met een vraag over het gedrag, ontwikkeling of opvoeding. We hebben de locaties wekelijks bezocht en hebben de PM'ers ondersteund met praktische tips en handvaten met betrekking tot het aangemelde kind. PM'ers gaven terug dat het fijn is dat ze hun ervaringen en zorgen konden bespreken. Ook het geven van één op één aandacht aan het kind werd zeer gewaardeerd. Hierdoor hielden de PM'ers tijd over voor de aandacht en verzorging van de andere kinderen en/of het aanbieden van het VE-programma.

HET MES SNIJDT AAN TWE KANTEN

Wanneer de ambulante begeleider een kind één-op-één begeleidde tijdens een kringmoment, kon het kind de juiste vaardigheden leren en een succeservaring opdoen. De PM'er kon zich tegelijkertijd ontspannen richten op de andere kinderen en de hele groep een educatief moment bieden door een kringgesprek te voeren of liedjes te zingen. Het mes snijdt op die manier aan twee kanten. Ook een succeservaring voor de PM'er!

Er is veel contact geweest met de pedagogisch coaches van verschillende kinderopvangorganisaties. Kinderopvang Plus signaleerde trends op de werkvloer en koppelde deze terug. Zo wisten de pedagogisch coaches waar behoeftes lagen, bijvoorbeeld op het gebied van training en (bij)scholing. Trends die we het afgelopen jaar zagen, zijn het op de juiste wijze aanbieden van spelmaterialen en flexibel en effectief reageren op de groep. PM'ers vonden het soms lastig om flexibel te zijn en hun programma om te gooien wanneer de groep hierom vraagt (bijvoorbeeld veel jonge of drukke kinderen). We hebben dit teruggekoppeld aan de pedagogisch coaches en zij zijn er binnen hun organisatie mee aan de slag gegaan.

Ook het personeelstekort was een trend die steeds vaker voorkomt. Locaties moesten veel verschillende invalkrachten - die de kinderen niet kennen - inzetten. Kinderen en ouders vonden dit niet prettig. Door de wisseling van PM'ers lukte het niet altijd om de kwaliteit te waarborgen.

Basisschool

Kinderopvang Plus werkte samen met de basisscholen op het moment dat een kind eraan toe was om naar de basisschool te gaan. We adviseerden ouders welk soort onderwijs het meest passend bij hun kind was en informeerden ouders over de basisscholen in de buurt. We legden in overleg met de ouders contact met de school voor een warme overdracht als dit noodzakelijk was. Wij begeleidde de kinderen soms bij de overgang naar school en gaven de leerkrachten handvaten mee. Bij twijfel over welke onderwijsvorm het beste bij het kind pastte, vond er overleg met het Centrum Toewijzing en Toelaatbaarheid (CTT) of intern begeleiders/orthopedagogen van het speciaal (basis) onderwijs plaats. Zo zorgden we dat de overgang naar

school op een goede manier verliep en kinderen op de plek terecht kwamen waar ze het beste tot ontwikkeling kunnen komen. In het afgelopen jaar is er bij vier trajecten contact geweest met het SBO en heeft er telefonisch overleg plaatsgevonden. De orthopedagoog van de school heeft het kind binnen de peuterspeelzaal geobserveerd en het kind is vervolgens bij het SBO geplaatst.

Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

De JGZ heeft 5 kinderen bij ons aangemeld. Na aanmelding hebben we de lijntjes kort gehouden door de JGZ op de hoogte te houden van de voortgang. Bij één van de casussen betrof het slaap- en eetproblematiek op het kinderdagverblijf en thuis. De jeugdverpleegkundige is regelmatig geïnformeerd en er heeft overleg plaatsgevonden over wie welke thema's oppakt. De doelen op het dagverblijf zijn behaald en de jeugdverpleegkundige is betrokken gebleven bij de opvoeding thuis. De tweede casus betrof een kind op een dagverblijf waar ouders zorgen hadden over de ontwikkeling. Na observatie vanuit Kinderopvang Plus is plaatsing binnen een VE-speelzaal geadviseerd. Het kind gaat nu vier dagdelen per week naar een peuterspeelzaal en het traject is afgesloten. Ook hebben we verschillende keren de JGZ ingeschakeld als we het belangrijk vonden dat een kindje gezien werd door een audiologisch centrum. De JGZ zorgde dan voor een verwijzing.

Sociaal Wijkteam

Bij een aantal trajecten was het Sociaal Wijkteam al betrokken wanneer Kinderopvang Plus werd ingeschakeld. Het afgelopen jaar was dit (voor zover bekend) bij 12 trajecten het geval. Wanneer bekend was dat het SWT betrokken was, werd er gevraagd naar een contactpersoon en vond er afstemming plaats over de rol van Kinderopvang Plus binnen verdere hulp aan het kind/gezin, de werkwijze en op welke manier er afstemming plaats zou vinden tussen het Sociaal Wijkteam en Kinderopvang Plus. Bij 9 trajecten was er sprake van betrokkenheid vanuit het Sociaal Wijkteam vanwege ouderproblematiek (denk aan MultiProbleem-gezinnen, armoede, inburgering e.d.). Bij 1 traject hadden ouders het Sociaal Wijkteam al ingeschakeld voor opvoedondersteuning thuis. Bij 2 trajecten heeft het Sociaal Wijkteam het kind aangemeld bij Kinderopvang Plus. Bij deze trajecten vond er opvoedondersteuning thuis en op het kinderdagverblijf plaats. Het Sociaal Wijkteam was betrokken als casuscoördinator voor overige hulpverlening aan ouders.

Andersom kwam het voor dat wij contact legden met het Sociaal Wijkteam wanneer er zorgen waren en de inschatting is dat het kind/gezin meer nodig had dan vanuit Kinderopvang Plus geboden kon worden. Er werd een keukentafelgesprek gepland waarin we gezamenlijk tot een plan of advies kwamen. Een mogelijk scenario was dat een medewerker van het Sociaal Wijkteam verdere ondersteuning organiseerde en een beschikking maakte voor jeugdhulp. Dit is bij 9 trajecten het geval geweest.

We hebben meerdere overleggen gevoerd over het jonge kind. Zo sloten wij in alle Zwolse wijken aan bij het Jonge Kind-overleg. Hieraan nam onder andere de JGZ, verschillende opvangorganisaties, Sociaal Wijkteam, Trias en Travers Welzijn deel. De samenstelling verschilde per wijk. We hebben daarnaast met het Sociaal Wijkteam een stedelijk overleg. We wisselden signalen/trends die in verschillende wijken werden gezien uit en keken hoe we hier op in konden spelen. Een trend die in het afgelopen jaar heeft gespeeld is de scheve verhouding tussen kinderen met en zonder VE-indicaties binnen peuterspeelzalen en de instroom van tweejarigen binnen de peuterspeelzalen, wat een extra beroep deed op PM'ers.

Het laatste half jaar is de pilot Ondersteuningsteams (OT) in meerdere wijken opgestart. Wij namen deel aan 7 OT-overleggen. We bespraken met elkaar casussen en bekeken hoe en door wie ouders en het kind het beste ondersteund konden worden.

Team Taal & Gezin

Medewerkers van team Taal & Gezin hebben Kinderopvang Plus drie keer gevraagd om mee te kijken bij een gezin. Bij één gezin was er verdenking van kindermishandeling en is Kinderopvang Plus bij het gesprek met ouders geweest om de medewerker van team Taal & Gezin te ondersteunen. Na dit gesprek vond nog een aanvullend huisbezoek plaats, waarbij ouders tips en handvaten kregen t.a.v. de opvoeding. Bij de andere twee trajecten hadden ouders specifieke opvoedingsvragen of twijfelden aan de ontwikkeling van hun kind. Er vond toen een eenmalige observatie telefonisch advies plaats.

Audiologisch Centrum

Wanneer een kind achterblijft in de taalontwikkeling, raden wij ouders en medewerkers aan het kind te laten onderzoeken bij het Audiologisch Centrum. Hier worden beperkingen van het gehoor uitgesloten en

worden diverse onderzoeken gedaan om te kijken wat de oorzaak is van het uitblijven van de talige ontwikkeling. Vanuit Kinderopvang Plus vindt er afstemming plaats met het Audiologisch Centrum om de bevindingen af te stemmen en zoveel mogelijk tot een gezamenlijk advies te komen. Er zijn 12 trajecten geweest waarbij dit heeft plaatsgevonden. Het resultaat ervan is dat doordat we een gezamenlijk advies hadden het voor ouders duidelijker is en sneller de gepaste zorg ingezet kon worden.

“DOOR DE ADVIEZEN VAN KO PLUS WERD HET WEER GEZELLIG IN HUIS”

EFFECTEN

Zoals in de aantallen is terug te zien, zijn de trajecten in 2022 vooral afgesloten met het schrijven van een observatieverslag met daarbij behorende tips en adviezen. Dit zijn korte trajecten van ongeveer 3 maanden. Daarnaast hebben er ook korte consulten plaatsgevonden. Dit betrof eenmalige observaties waar een advies uit naar voren kwam. Voor een aantal trajecten geldt dat er gewerkt is aan doelen met een plan van aanpak. Deze trajecten duren 6 tot 8 maanden. Daarnaast is KO Plus regelmatig door andere disciplines buiten de kinderopvang benaderd om telefonisch over casussen te sparren (o.a. SWT, managers kinderopvang, logopedie, GGD).

Doorverwijzingen

In 11 gevallen is de ondersteuning die vanuit Kinderopvang Plus wordt geboden niet voldoende geweest en profiteerde het desbetreffende kind onvoldoende van het reguliere opvangaanbod om zijn/haar ontwikkeling voldoende voort te zetten. In dat geval heeft Kinderopvang Plus het desbetreffende gezin ondersteund richting een passender vorm van ondersteuning. Sommige kinderen zijn gebaat bij een zeer kleinschalige vorm van opvang (bijvoorbeeld een gastouder) of was het voldoende om logopedie en/of fysiotherapie te adviseren. Andere kinderen hadden geïndiceerde jeugdzorg nodig zoals een plaatsing binnen een dagbehandelingssetting. Kinderopvang Plus legt in dat geval de contacten met desbetreffende partijen, draagt informatie over en werkt samen met ouders en de schil om het kind heen om het met de juiste ondersteuning op de juiste plek te krijgen. Kinderopvang Plus hanteert daarbij het uitgangspunt dat een traject

pas afgerond wordt op het moment dat geïndiceerde hulp gestart wordt of er in ieder geval een startdatum gepland staat.

Ouderbetrokkenheid

Na de start van het traject bij Kinderopvang Plus en de eerste kennismaking, is er regelmatig contact met ouders/verzorgers. De samenwerking met ouders/verzorgers wordt door Kinderopvang Plus als zeer belangrijk ervaren. Ouders worden gezien als experts ten aanzien van hun eigen kind en worden structureel betrokken door de ambulante begeleiders in het traject. Zo worden zij met regelmaat geïnformeerd tijdens het observatietraject wanneer ouders hun kind ophalen/brengen of er wordt middels appcontact informatie verschaft over het verloop van het traject. Kinderopvang Plus geeft brede opvoedinformatie over diverse thema's, maar ook specifieke tips en suggesties ten aanzien van de opvoeding en ontwikkeling van het desbetreffende kind. Er wordt dan meer op maat gekeken wat passend is. De ondersteuning heeft vooral een praktisch vertrekpunt.

Tijdens het bespreken van de observaties zijn ouders betrokken door hen te bevragen of zij zich herkennen in het beeld dat is ontstaan van hun kind, of zij zich kunnen vinden in de geboden adviezen en op welke manier zij daarmee aan de slag gaan. Zij namen actief deel in het besluitvormingsproces om bepaalde tips en adviezen uit te voeren en krijgen zoveel mogelijk de regie in de invulling van verder te nemen stappen. Ouders gaven aan dat zij het prettig vinden dat er iemand met een 'neutrale' blik naar hun kind gekeken heeft en de tijd hiervoor neemt. Tevens werd de laagdrempelige manier van werken als positief ervaren.

“SCHOOL WEET NU WAT ONZE ZOON NODIG HEEFT”

Toen de PSZ KO Plus voorstelde stond ik niet te juichen, ik zag het probleem niet zo. Doordat er veel met mij werd gedeeld ging ik langzaam inzien dat mijn zoon zo niet naar de basisschool kon. Suzanne is met mij meegegaan naar de basisschool en samen hebben we verteld wat mijn zoon nodig heeft. Zo is er een mooi plan ontstaan tussen school en ons. Er is nu een goed contact met school en zij weten wat onze zoon nodig heeft.”

“WE KWAMEN ER ACHTER DAT ZE MOEILIK CONTACT MAAKTE”

Onze dochter zat op het kinderdagverblijf en het ging daar niet goed, ze deed erg haar eigen ding en moest veel huilen. Doordat zij was aangemeld bij KO Plus en bekeken was bij het audiologisch centrum kwam al snel naar voren dat ze moeilijk contact maakte. Ze is naar een gespecialiseerde dagbehandeling gegaan. Daar zit ze helemaal op haar plek. Ik word er verdrietig van als ik terugdenk aan haar op het gewone dagverblijf, ik vind het erg voor haar wat we haar hebben aangedaan. Hadden we het maar eerder geweten, dan hadden we andere keuzes kunnen maken.”

SIGNALERING Aanmeldingen

Er wordt nog steeds te laat bij ons aangemeld. We krijgen meldingen binnen van kinderen die al 3.5 jaar oud zijn, waarbij de vraag is of het kind naar het reguliere onderwijs kan. Het wordt dan praktisch onmogelijk om een goed traject te doorlopen waarbij ouders met rust en aandacht meegenomen worden in het proces, een mogelijke doorverwijzing accepteren en kunnen wennen aan het idee dat hun kind iets anders nodig heeft dan wat zij verwacht of gehoopt hadden. Dit jaar hebben we structureel een wachtlijst gehad van minimaal 6 kinderen. Er is voor deze kinderen (en hun ouders) kostbare preventie tijd verloren gegaan. We doen wat we kunnen om hen middels een eenmalig contact alvast verder te helpen, maar een uitbreiding van onze Fte zou zeer wenselijk zijn. Niet alleen

om een wachtlijst te voorkomen, maar ook om preventief op locaties aanwezig te zijn. De vraag over het 3.5 jarige kind kan dan in een eerder stadium al gesteld worden.

Verzwarende taken pedagogisch medewerkers

Vanuit Kinderopvang Plus worden er een aantal trends waargenomen binnen de kinderopvang, die van invloed zijn op de aanmeldingen en het verloop van de trajecten bij Kinderopvang Plus. Zo is de minimumleeftijd voor het starten op de peuterspeelzalen verlaagd naar de leeftijd van twee jaar. Dit vraagt een extra investering vanuit de PM's. Kinderen van twee jaar zijn vaak nog niet in staat een hele ochtend wakker en energiek te blijven. Zij worden moe in de loop van de ochtend en worden dan hangerig, zoeken veel nabijheid of vallen zelfs in slaap. Hier is de peuterspeelzaal niet op toegerust. Bovendien zijn deze kinderen in de regel niet zindelijk en vragen daardoor meer verzorging. Op spelgebied zit er een grote diversiteit tussen kinderen van twee jaar en kinderen van bijna vier jaar. Het is een enorme uitdaging voor PM's om al deze kinderen te voorzien in hun ontwikkelingsbehoeftes en hierbij aan te sluiten. Dit lukt dan ook met regelmaat niet, wat zorgt voor stress bij PM's, die hierdoor werkplezier verliezen en uitvallen. Dit komt de kwaliteit van de opvang niet ten goede en zorgt ervoor dat gedrag van kinderen eerder als afwijkend kan worden ervaren.

Bovenstaande is besproken in diverse overlegvormen over het jonge kind en met diverse pedagogisch coaches. De situatie wordt door veel partners in het werkveld onderkend. Men is hier alert op en neemt dit mee in beleidsvorming en scholing.

Verdeling VE- en niet-VE-kinderen binnen peuterspeelzalen

Het merendeel van de aanmeldingen bij Kinderopvang Plus vanuit de peuterspeelzalen wordt gedaan vanuit VE-peuterspeelzalen. Binnen deze VE-peuterspeelzalen valt op dat de verhouding tussen kinderen, met een VE-indicatie en zonder, uit balans is. Bij veel VE-peuterspeelzalen zie je dat de populatie voor meer dan 80% uit VE-geïndiceerde kinderen bestaat. Hierdoor heb je groepen waar nauwelijks tot geen Nederlandse taal wordt gesproken onder de kinderen, met vaak bijkomende problematiek. Deze kinderen zijn niet in staat om van elkaar te leren waarmee men het doel van VE-plaatsing voorbijgaat. Wij pleiten dan ook voor

een maximum verdeling van VE-plaatsen per locatie.

VE-indicatie

Het valt op dat de VE-indicatie vanaf de start voor 4 dagdelen wordt afgegeven. De peuter is dan net 2 jaar. Op dat moment is de kans groot dat het kind nog geen vier dagdelen aan kan en gedurende de week zo moe wordt dat het niet meer open staat voor ontwikkeling. Vanaf dat moment vraagt de peuter meer individuele aandacht en is er minder tijd voor de groep en het VE programma. Het kan dan wenselijker zijn om te starten met 2 dagdelen en dit op te bouwen. Ook zien we dat er VE indicaties worden afgegeven die te lang doorlopen. Sommige peuters hebben na een jaar VE indicatie deze extra dagdelen niet meer nodig. Wij zouden het waardevol vinden dat een half jaar nadat het kind gestart is middels een VE indicatie er gekeken wordt of een verlenging van de indicatie wel of niet noodzakelijk is. Ook kunnen er bij de start doelen opgesteld worden, die wanneer ze bereikt zijn een reden kunnen zijn om de indicatie stop te zetten. Op deze manier kunnen meer kinderen die het nodig hebben gebruik maken van een VE indicatie. Nu moeten in sommige wijken kinderen met een VE indicatie op een wachtlijst worden geplaatst, waardoor er kostbare ontwikkeltijd voor het kind gemist wordt.

Verzwarende problematiek

Kinderopvang Plus merkt een verzwarende van de hulpvraag op. Waar eerder praktische ondersteuning soms voldoende kon zijn, zien we steeds vaker dat al bij start er meerdere instanties betrokken zijn. Dit heeft dan niet alleen maar betrekking op het kind, maar veel meer op de ouder. Ouders die moeten wachten op psychische hulp en daardoor in de interactie/stimuleren te kort schieten. Kinderopvang Plus werkt dan samen met allerlei instanties om de gezinssituatie te ondersteunen.

Ook zien we meer belemmerende kind factoren naar voren komen. Kinderen die in aanleg mogelijk ontwikkelingsachterstanden hebben, lopen sneller vast op de reguliere opvang. De opvang trekt vervolgens aan de bel, omdat zij de zorg - bijvoorbeeld een-op-een begeleiding - voor het kind niet kunnen bieden. Het komt steeds vaker voor dat wij pas betrokken worden op het moment dat de opvang geen ontwikkeling meer zien bij het kind. In sommige gevallen wordt de opvang dan opgezegd en komt het kind thuis te zitten. Door de vele wachtlijsten binnen gemeente Zwolle kunnen er zo drie tot vijf maanden overheen gaan voordat het

kind op de plek zit waar het beter tot ontwikkeling kan komen. Doordat deze kinderen veel aandacht vragen, worden de eenvoudige hulpvragen minder vaak gesignaleerd en komen niet als aanmelding bij ons binnen. Wij merken dat als wij aanwezig zijn op de peuterspeelzalen of opvang voor een aangemeld kind er sneller vragen aan ons gesteld worden over andere kinderen op de groep. Bij deze kinderen zien de PM's wel dat hij/zij achterloopt in de ontwikkeling, maar vinden ze het lastig in te schatten of er al hulp voor ingeschakeld moet worden. Bij deze casussen zouden we graag veel sneller betrokken willen worden, juist omdat we alleen al met een advies aan de PM's ervoor zorgen dat eenvoudige hulpvragen zich niet opstapelen tot meer complexe hulpvragen.

“WE KWAMEN ER SNEL ACHTER DAT HIJ NAAR EEN GESPECIALISEERDE OPVANG MOEST”

Ons zoontje van 2 jaar zat een dag per week op het kinderdagverblijf, hij ging er niet met plezier heen. De PM's zeiden dat het goed ging. Toch zagen wij thuis dingen die wij vreemd vonden. De Jeugdverpleegkundige heeft naar ons geluisterd en ons toen aangemeld bij KO Plus. De KO Plus-medewerkster is gaan meekijken met ons, thuis en op het dagverblijf. Al gauw was duidelijk dat onze zoon meer nodig had. De medewerkster heeft ervoor gezorgd dat hij een VE-indicatie kreeg en daardoor 4 dagdelen naar de PSZ kon gaan. Helaas hadden we ook gezien dat een reguliere PSZ hem niet kon bieden wat hij nodig had. Hij heeft veel één op één begeleiding nodig anders doet hij niks. De medewerkster heeft ervoor gezorgd dat wij in contact kwamen met het SWT. Met haar verslagen waren we er al snel over uit dat hij naar gespecialiseerde opvang moest gaan. Nu zit hij twee dagdelen op het DJK en twee dagdelen op de reguliere PSZ. Zonder Esther waren wij nooit zover gekomen. Nu was alles binnen een halfjaar geregeld en hopen we dat hij zo groeit dat hij straks met 4 jaar naar de basisschool kan.”

TAAL & GEZIN

TAAL & GEZIN

AANTALLEN

Aanmeldingen N=507

Ons Grote Avontuur	7
Instapje	19
Opstapje jaar 1	34
Opstapje jaar 2	30
Opstap jaar 1	10
Opstap jaar 2	13
Aanbod op maat	10
VVE thuis	284

Aanmeldingen door

GGD	50
PSZ (+284 aanmeldingen van VVE thuis door PSZ)	16
Sociaal Wijkteam	6
Travers Welzijn	7
Voorzorg	2
Basisschool	2
Maatschappelijk werker Deltion	2
Verloskundige	1

Doorverwijzingen door N=104

Taal oefenwerkplaats	14
VVE platform	14
Peuterspeelzaal	13
Kinderfonds*	10
Kinderdagverblijf	7
Sociaal Wijkteam	6
Kerstpakket (fonds)	5
Koffie en koters	5
Ouders en Taalgroep	4
Logopedie	4
Audiologisch centrum	4
Taalpunt	2
Fietsles	2
DOCK24	2
Naailes HB	2
Kentalis	2
Kameel	1
Speciaal basisonderwijs	1
KinderopvangPlus	1
Ziekenhuis**	1
Vrouwen coachen meiden	1
ZwolleDoet!	1
Basisschool	1
Contactmedewerker Travers Welzijn	1

* *pepernotenactie*

** *keelamandelen kind*

Etniciteit

Onbekend	92
Eritrea	40
Syrië	36
Nederland	28
Turkije	15
Marokko	12
China	9
Irak	8
Vietnam	5
Somalië	4
Nederlandse Antillen	3
Iran	3
Hongarije	3
Bulgarije	3
India	2
Polen	2
Guinee	1
Mexico	1
Suriname	1
Afghanistan	1
Jemen	1
Jordanië	1
Belarus	1
Buthan	1
Sri Lanka	1
Rwanda	1

Samenwerking met partners

Vanuit team Taal & Gezin werd vooral samengewerkt met VE-peuterspeelzalen, het Sociaal Wijkteam, Jeugdgezondheidszorg, basisscholen, Stadkamer, VVE-platform en ZwolleDoet!

De samenwerking richtte zich naast afstemming over de aanmelding en doorverwijzing ook op het ontwikkelen van nieuwe activiteiten zoals Klets & Brabbel in Holtenbroek en Ouders & Taal in Diezerpoort. Samen met het Sociaal Wijkteam en de jeugdgezondheidszorg werd in stadsdeel Oost het ontMOED netwerk met inloopspreekuur georganiseerd. In 2022 was dit netwerk vooral gericht op casusbesprekingen tussen partners. Individuele casuïstiek stemden we regelmatig af met het Sociaal Wijkteam. Samen keken we naar wat er

nodig was en wie welke rol/ taak oppakte. We zagen in de breedte dat onze inzet zich steeds meer richtte op de context van het kind. Wat ons betreft een positieve ontwikkeling in het belang van het kind.

De samenwerking met het onderwijs richtte zich op het afstemmen van de ondersteuning in de thuissituatie en het op de juiste manier aansluiten bij het niveau van het kind. We maakten regelmatig gebruik van de expertise van Kinderopvang Plus. Hun kennis over de ontwikkeling van het jonge kind, opvoedingsvraagstukken en de bekendheid met VE- en KO-locaties maakten van hen een fijne samenwerkingspartner.

Met de JGZ deelden en bespraken we – met toestemming van ouders - hulpvragen van ouders en/ of van medewerkers zelf.

Praktisch gezien verliep de samenwerking met partners via de mail, overleggen/bijeenkomsten, door te bellen of een afspraak te plannen. Het was belangrijk om elkaar in verschillende overleggen/bijeenkomsten te zien en te spreken. Zo bleven de lijnen kort en konden we makkelijk doorverwijzen of bij vragen met elkaar overleggen. Het effect hiervan was dat we gezinnen beter en sneller kunnen helpen.

Met partners zoals Trias en Pento hadden we korte lijnen. Met hen stemden we af over gezinnen die ook bij deze organisaties in beeld waren om de ontwikkeling van het kind te bespreken.

In samenwerking met het jeugdwerk van Travers Welzijn en een vrijwilliger van de VE-locatie werd er in stadsdeel Midden een keer per maand een bijeenkomst georganiseerd waarbij ouders en kind mee konden doen aan een activiteit, er voorgelezen werden er ruimte was voor uitwisseling tussen ouders.

EFFECTEN

Het verbeteren van onderwijskansen van kinderen met (een risico op) een onderwijsachterstand.

Meer (doelgroep)peuters naar een voorschoolse voorziening

In 2022 zijn met hulp van medewerkers Taal & Gezin 13 kinderen aangemeld bij een PSZ, 7 kinderen bij de KO en één bij een basisschool. Een reden van onze

ondersteuning bij aanmelding was bijvoorbeeld dat ouders de voorzieningen (PSZ en KO) niet kenden. Vanwege een hoge drempel voor ouders zijn we ook meegeweest met de eerste kennismaking van een aantal ouders op de locatie.

We kwamen een beperkt aantal kinderen tegen dat nog niet was aangemeld, omdat ouders hun kind nog te jong vonden. Deze gezinnen ondersteunden we - zolang het kind nog niet was aangemeld - met een Stapprogramma.

Het kwam ook voor dat een eerste aanmelding door andere partners niet naar tevredenheid bij de ouder(s) verliep en een aanmelding bij een andere voorziening meer passend was. Hiervoor hebben we in 2022 de hulp van KO Plus en het Sociaal Wijkteam ingeschakeld. Met hun ondersteuning hebben we een betere aanmelding kunnen realiseren.

VERLENGDE PLAATSIING

Omdat bij een gezin het kind nog door Kentalis onderzocht werd en niet duidelijk was of ze wel naar school kon, is in samenwerking met klantadvies van de KO verlengde plaatsing op de PSZ aangevraagd. Onze ondersteuning was hierin helpend voor moeder. Doordat moeder zelf de Nederlandse taal niet machtig genoeg is wist ze zelf niet zo goed wat ze moest doen. **Deze moeder had zonder de ondersteuning niet goed begrepen waar en hoe ze haar dochter aan moest melden op school of hoe de verlengde plaatsing te regelen.**

Meer doelgroepkinderen ontwikkelen zich binnen hun eigen mogelijkheden

Door de langdurige ondersteuning thuis ontstond er een vertrouwensband met ouders. Omdat we naast het aanbieden van de Stapprogramma's ook aandacht hadden voor de ontwikkeling van de ouder(s), konden we hen helpen bij het maken van stappen in hun eigen ontwikkeling en ze motiveren om bijvoorbeeld te gaan solliciteren. Hiermee ontwikkelden niet alleen de kinderen, maar ook de ouders zich beter en waren zo een rolmodel voor hun kinderen. Een hoogopgeleide moeder uit India wilde graag werken, maar haar Nederlands was nog niet goed genoeg. Ze werd hier erg onzeker van en durfde niet goed te solliciteren. Door de stimulans van de medewerker bleef moeder gemotiveerd om te solliciteren. Ze werkt nu voor een

internationaal bedrijf en heeft hierdoor het vertrouwen gekregen dat ze echt wel iets kan. Door de Stapprogramma's zagen we moeders opbloeien. Ze spelen voor het eerst echt met hun kinderen. Een moeder uit Eritrea kende veel speelgoed niet. Met blokken wist ze bijvoorbeeld niet zo goed wat ze ermee aan moest. Het plezier wat ze na uitleg en voor doen beleefde met haar kinderen was van onschatbare waarde.

EEN OPSTEKER VOOR HET HELE GEZIN

Doordat de medewerker bij een gezin uit Syrië op huisbezoek kwam werd haar gevraagd of zij ook een stageplek wist voor de oudste dochter in dat gezin. Ze zocht een snuffelstage en ze vond het moeilijk om dat te zoeken omdat haar Nederlands (volgens haar) niet goed genoeg was. In april heeft ze samen met een medescholiere twee weken stagegelopen bij Travers Welzijn. Ze bleek de eerste in de klas te zijn die een stageplek had gevonden. **Deze succeservaring was een opsteker voor het hele gezin!**

Dat kinderen door de programma's vertrouwd raken met de Nederlandse taal heeft een groot effect op hun verdere ontwikkeling. Door de aanwezigheid van de bekende medewerker en de structuur van de programma's voelen de kinderen de veiligheid om met Nederlandse woordjes te oefenen. Hiermee leggen we een basis waarmee we - samen met ouders - verder bouwen aan hun ontwikkeling. Door direct op maat aan te sluiten bij dat wat ze kunnen.

Door wekelijkse contact te hebben, zagen medewerkers niet alleen ouders, maar ook de kinderen opbloeien. Ze durfden meer te zeggen en voelden zich vrijer ten opzichte van de medewerker. We zagen moeders die letterlijk de handelingen van medewerkers nadoen. Moeders die de Nederlandse taal nog niet machtig zijn, herhaalden woorden of vroegen naar de betekenis. Moeders die een uur per week te weinig vinden en steeds opnieuw vragen of de medewerker langer mag blijven.

We ervoeren dat ouders onze feedback en ondersteuning nodig hadden om zich meer bewust te worden van hun ouderlijke rol. We gaven veel ondersteuning in het aanbrengen van (dag)structuur en het verkrijgen

van meer overzicht en ontspanning gedurende de dag. Ouders werkten vaak onregelmatig waardoor het moeilijker was om rust voor hun kind(eren) en zichzelf te creëren. Met onze hulp lukte het om tot meer rust en overzicht te komen. Kinderen kregen hierdoor meer positieve aandacht.

EEN BLIJ KIND LEERT SNELLER

Wat we ook belangrijk vinden, is dat de kinderen boeken leuk vinden. Wanneer je kinderen op jonge leeftijd vertrouwd maakt met plaatjes kijken en voorlezen hebben ze daar op de basisschool profijt van. Elk bezoek begin of eindigt de medewerker met een boek. Zij kiest ervoor om het ijs te breken met een boek of juist om het gezellig als afsluiter te doen. Hiernaast merkt zij dat sommige kinderen weinig buiten komen, daarom kiest zij er vaak voor om een deel van het programma buiten te doen. Spelend leren vindt zij heel effectief, de kinderen pakken dingen snel op, zijn in beweging en ze hebben samen lol. **Een blij kind leert sneller dan een kind dat het als 'moetje' ervaart.**

Niet alle ouders begrepen waarom een VE-locatie van belang is voor de ontwikkeling van hun kind(eren). Het hielp wanneer we de tijd namen om het belang uit te leggen en daarmee de plaatsing van het kind te kunnen veilig stellen.

DANKBAAR

Een Syrische moeder gaf tijdens de evaluatie van Instapje aan dat ze het mooi vindt dat ze als moeder zo geholpen wordt. Ze kent vanuit haar eigen land niet dat er iemand thuis komt om samen met de kinderen te spelen en dat ouders vragen kunnen stellen. In Syrië is dit er niet. Moeder was hier heel dankbaar voor dat dit in Nederland bestaat.

Meer ouders worden betrokken bij de taal- en de bredere ontwikkeling van hun kind.

We stimuleerden de ontwikkeling van het kind samen met ouder(s). We hielpen ouders, begeleiden en boden een luisterend oor zodat ze in hun kracht kwamen te staan. Ouder(s) zijn blijer, gaan naar buiten, spelen met hun kind en praten meer. De kwaliteit van de interactie tussen ouder(s) en kind is verbeterd wat een zichtbaar positief effect heeft op de ontwikkeling van kind(eren).

Er kwamen tijdens huisbezoeken veel vragen van ouders of het wel goed gaat met hun kind(eren), of ze zich goed ontwikkelen en leren praten. Ouders namen vaak dat wat de medewerker vertelde als waarheid aan, bijvoorbeeld over welke school of peuterspeelzaal zij geschikt vond. Er was zelfs een moeder die besloot een huis te kopen toen de medewerker hier positief op reageerde.

De Stapprogramma's werden wisselend uitgevoerd. Opstap was bijvoorbeeld alleen voor de ouder, maar soms begrepen de ouders de activiteiten niet en konden zij deze daarom niet met hun kind uitvoeren. Onze medewerkers deden dan de activiteiten voor.

In wijkcentrum de Vlasakkers organiseerde de medewerker bijeenkomsten Ouders & Taal, omdat ouders aangaven dat na de lockdowns hun eigen beheersing van de Nederlandse taal achteruitging en bij de gewone taallessen hun kinderen niet mee mochten. In samenwerking met collega's van Travers Welzijn en het Taalpunt werd er iedere donderdagochtend een bijeenkomst georganiseerd. Denk aan Taalactiviteiten zoals de startkrant doorlezen of thuis in eigen taalboekjes uitwerken, de wijk verkennen, informatie delen en uitwisselen over de ontwikkeling van kinderen. De ouders die aansloten waren dankbaar. Een moeder vond het fijn dat ze nu ook iemand kan begroeten op het schoolplein en met iemand kan praten en ze zich niet meer 'vreemd' voelt tussen alle andere moeders. Een moeder uit Marokko dacht dat ze de enige moeder in Zwolle was die Arabisch thuis praatte. Ze leert nu andere moeders kennen en geniet van de gezelligheid en praat meer Nederlands. Gemiddeld kwamen hier wekelijks 9 ouders naartoe.

Op familieschool De Springplank organiseerde de medewerker ouder- kindactiviteiten. Activiteiten die een positieve impuls geven aan de betrokkenheid van ouders bij school en de ouder kind-interactie. Tijdens deze activiteiten wordt er aandacht besteed aan o.a. de voorzieningen in de wijk. Daarnaast ontmoeten ouders elkaar en worden tips besproken over hoe en waar je activiteiten samen met je kind kan doen.

In Holtenbroek heeft de medewerker twee keer per maand Klets & Brabbel georganiseerd voor ouders met kinderen van 0-4 jaar. Ouders zijn in contact met elkaar gebracht, kinderen spelen samen en de ouder-kind interactie is bevorderd door o.a. dans en kookactiviteiten.

Bij de VVE Thuis bijeenkomsten was er in samenwerking met de peuterspeelzalen ook ruimte om bij te praten met en tussen ouders. Ouders hadden een grote behoefte om opvoedingstips te horen en uit te wisselen met elkaar.

OOK BOEKEN IN DE MOEDERTAAL

De medewerker betrok ouders bij de ontwikkeling van hun kind door voorleesboeken zowel in het Nederlands als in hun moedertaal mee te nemen.

Medewerkers ervaren een grote betrokkenheid van ouders bij hun werkzaamheden. Ouders lieten door hun houding zien dat ze echt betrokken waren bij wat medewerkers aanboden en voordeden. Moeders bleven bij het intervisiemoment – ook als een medewerker even alleen met een kind bezig was - volgden wat er gebeurde of gingen letterlijk nadoen wat de medewerker deed. Moeders vertelden dat school of peuterspeelzaal aangaven dat het beter ging met hun kind, of dat de taalontwikkeling op gang kwam. Deze positieve ontwikkelingen gaven samenwerkingspartners ook zelf aan medewerkers terug.

We betrokken ouders door voor te doen hoe je met een kindje kan spelen en hoe je taal toevoegt tijdens spel en door samen op de grond te zitten en te spelen. Tijdens het spel gaven we uitleg waarom we iets op een bepaalde manier deden. Wanneer een ouder bijvoorbeeld tijdens het spel te snel ander speelgoed introduceerde, lieten medewerkers de ouder zien hoe het kwam dat hun kind ineens anders reageert en gaven ze tips hoe ze dit de volgende keer anders konden aanpakken. We zagen dat ouders deze manier van samenwerken erg waardeerden, omdat ze steeds beter begrepen waarom hun kind op een bepaalde manier reageerde. Ouders signaleerden ook beter een vooruitgang in de taal bij hun kind en keken dan ook uit naar het wekelijks huisbezoek. Ouders waren blij met de materialen en vonden het fijn dat ze, ondanks dat ze vaak niet veel te besteden hebben, goede ontwikkelingsmaterialen in huis hadden.

De VVE Thuis ouderbijeenkomsten werden door de ouders gewaardeerd. Wel bleef het heel erg moeilijk om ouders elke bijeenkomst aanwezig te laten zijn. Ouders zegden zeer regelmatig af of kwamen helemaal niet ondanks een rooster aan het begin van het jaar, een poster op de deur, een herinnering via mail, whatsapp of mondeling via de PM'er. Ook zijn er veel ouder(s) die niet konden komen door verplichtingen op school of werkzaamheden. In opdracht van Travers Welzijn heeft ITTA in 2022 het programma VVE Thuis aangepast met als doel het verbeteren van de ouderbetrokkenheid en de samenwerking van de duo's (medewerker Taal & gezin en VE-PSZ). Dit heeft geresulteerd in aanpassingen m.b.t. de communicatie over VVE Thuis, werkafspraken voor de duo's die VVE Thuis uitvoeren, werkwijze voor het achterhalen en ondersteunen van de leervraag van ouders, e-learning (2 delen): Samen werken met ouders aan de taalontwikkeling van kinderen, Inclusief praktijkopdracht voor de duo's en een overzicht van de vijf vuistregels in één handzaam document.

Veel ouders stemden met ons af voordat ze bepaalde besluiten durfden te nemen. We zijn van waarde voor een gezin. Soms duurden dingen langer (bijvoorbeeld logopedie of een afspraak van school), omdat ouders eerst met ons wilden overleggen. Het effect hiervan is dat ouders stappen durven nemen, omdat ze erop vertrouwen dat ze een goede beslissing genomen hebben. Dit zien we ook bij hoogopgeleide ouders. Ze wilden bijvoorbeeld bevestiging dat het niet erg is wanneer een kind een jaar langer over groep 2 doet. Ouders denken in het begin vooral dat jij een juf bent

en hun kind alles komt leren. Dat ze zelf niks hoeven te doen en dat nu alles goed komt. We moesten hen stimuleren en enthousiasmeren om mee te doen en hen bewust maken van hun bijdrage in de ontwikkeling van hun kind. Het was in het begin vooral investeren om een band op te bouwen. Veel luisteren, praten en kijken wat er in het gezin nodig is. Met het Stapprogramma komen we achter de voordeur en worden ouder(s) betrokken bij de ontwikkeling van hun kind. Wekelijks bezoeken we ouder(s) en kind en doen we samen het werkblad en spelen in op wat er nog meer nodig is binnen het gezin of gaan we een gesprek aan over wat we zien. Door eerst een band op te bouwen kunnen we veel bereiken bij de meeste ouder(s). Per gezin kan dit heel verschillend zijn. Bij de een richt zich dit op meer naar buiten gaan, bij een ander het kind meer zelf laten doen. Bij weer een ander de ouder meer zelfvertrouwen geven. Ouder(s) die meegedaan hebben aan de programma's ervaren het als zeer waardevol en vinden alle materialen geweldig. Een moeder zei: "Kon je maar altijd blijven, door jou ben ik weer mijn 'leuke' zelf geworden".

OP DONDERDAG GAAT MOEDER NAR HAAR 'FAMILIE'

Een moeder gaf tijdens een evaluatie aan dat de VVE groep als familie voelt. Thuis is er zelfs een regel: donderdagochtend gaat moeder naar haar 'familie', dan kan er niks anders gepland worden.

"WE KOMEN ALLEMAAL UIT EEN ANDER LAND EN TOCH ZIJN WE HIER ALS EEN GROEP."

Er is sneller passende ondersteuning voor het kind en zijn ouder(s)/verzorger(s)

Dankzij de korte lijnen met onze samenwerkingspartners konden we snel schakelen voor het inzetten van de juiste ondersteuning. Of dit ook lukte was vaak afhankelijk van de relatie met de medewerker en/of het wijkteam. Het doorverwijzen naar logopedie verliep moeizamer, er was een lange wachtlijst. Daardoor duurde het lang(er) voordat een kind aan de beurt was. Ook bij doorverwijzingen naar Kentalis en het

audiologisch centrum waren er lange wachtlijsten. Het Taalpunt werd regelmatig ingeschakeld voor extra ondersteuning. Deze verwijzingen verliepen heel soepel. Dit zagen we ook bij een ouder die een opleiding wilde doen: na tekenen van het contact kon moeder twee weken starten.

PASSENDE BEGELEIDING

We hebben twee gezinnen doorverwezen naar het Sociaal Wijkteam. Beide kinderen zijn geobserveerd en daarna doorverwezen. Ze zitten nu op een plek waar ze niet overvraagd worden en ouder(s) krijgen de begeleiding die bij het gezin past.

OUDERS TERUG NAAR SCHOOL

In stadsdeel Zuid zijn door de inzet vanuit Taal & gezin 4 ouders weer naar school gegaan, 3 ouders de Nederlandse taal gaan volgen en 1 ouder is een Pedagogiekopleiding gaan volgen.

Welke signalen zijn vroegtijdig opgepakt, zodat een achterstand of een probleem voorkomen is.

Het vroegtijdig oppakken van signalen was de afgelopen jaren door de coronamaatregelen niet vanzelfsprekend. We ervaren hier nu nog de gevolgen van. Na de lockdowns kwamen veel kinderen in de knel op de peuterspeelzaal of de basisschool. Een van de medewerkers gaf aan dat ze bij zeven van haar gezinnen een grotere achterstand zag, waarbij kinderen zijn doorverwezen naar de Kameel, de Twijn of een andere vorm van speciaal onderwijs. Ouders vonden dit moeilijk. We hebben ervaren dat we vanuit de vertrouwensband die medewerkers met ouders zij dit proces goed hebben kunnen begeleiden.

Om snel in te spelen op mogelijke achterstanden bij kinderen onderhielden medewerkers goede contacten met o.a. basisscholen. Hierdoor kon kennis gedeeld worden en konden we bepaalde onderdelen uit het programma nogmaals aanbieden. De kracht van herhaling bleek heel effectief te zijn. Vooral bij kinderen tussen 2 en 2,5 jaar hebben we gemerkt dat zowel de eigen moedertaal als de Nederlandse taal achterbleef. Dit signaal hebben we o.a. tijdens de stadsdeel gerichte overleggen over het jonge kind besproken en hier acties op uitgezet.

Individuele voorbeelden:

- Er was een trage taalontwikkeling in beide talen, hiervoor is het kind doorverwezen naar de logopedie.
- Ernstige achterstand in de taalontwikkeling waarschijnlijk door een kindfactor. Dit kind is doorverwezen naar het audiologisch centrum.
- Een medewerker ging iedere twee maanden met de gezinnen waar sprake is van armoede naar 'Krijg de kleertjes' voor kleding voor hun kinderen.
- Een medewerker heeft bij zorgen over een gezin het Sociaal Wijkteam betrokken. Hierdoor werd het probleem snel zichtbaar en was niet alleen de ouder geholpen, maar het kind ook. Het kind kon goed starten op het basisonderwijs, zonder de negatieve invloed van een stressvolle thuissituatie.
- Moeder stond negatief tegenover een aanmelding bij logopedie. Door de afstemming en eenduidige benadering door de peuterspeelzaal, Kinderopvang Plus en Taal & Gezin stemde moeder er toch mee in. De goede samenwerking tussen betrokken professionals werkte hier zichtbaar aan mee.
- Ouder(s) stimuleerden hun dochter bijna niet en er speelden verschillende dingen uit het verleden van moeder. Samen met de medewerker is er gesproken over kinderopvang en de meerwaarde die dit voor de ontwikkeling van het kind zou hebben. Ouder(s) maken nu twee dagen in de week gebruik van de kinderopvang en moeder is in therapie waardoor ze aan zichzelf kan werken en meer energie heeft voor haar dochter.
- Bij één van de gezinnen sprak het meisje alleen maar Engels. Het viel op dat ouders ook in het Engels gingen reageren. We hebben ouders uitleg gegeven over de taalontwikkeling en afgesproken dat ze alleen nog maar in de moedertaal zouden spreken en filmpjes in het Nederlands of moedertaal zouden kijken. Dit gaat nog niet altijd goed maar wel veel beter. Het meisje begint nu steeds meer Arabische woorden te spreken.
- Onderzoek naar taalontwikkeling, om grotere achterstand te voorkomen. Hierdoor is vroegtijdig hulp ingeschakeld.

VVE PLATFORM

Hulpvragen in de thuissituatie

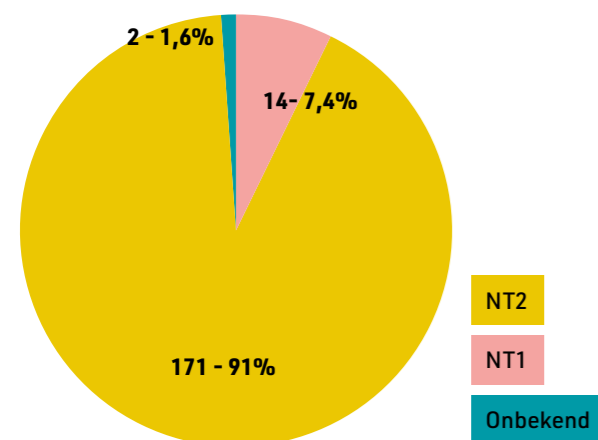
In totaal hebben in 2022 187 kinderen individuele hulp gekregen van een student in de thuissituatie.

Aantal geholpen kinderen

N=187

Nog te koppelen	4
Lopend	101
Afgesloten	82

De begeleiding in de thuissituatie bestond uit een wekelijks huisbezoek van de student aan het kind/gezin. Bij de meeste huisbezoeken ging de student aan de slag met de taalontwikkeling van een kind: woordenschat, voor- en of begrijpend lezen en spelling. De student nam hiervoor les- en spelmaterialen dat beschikbaar gesteld werd door het VVE Platform mee naar een huisbezoek. Het materiaal was afgestemd op de leeftijd van het kind én sloot zo goed mogelijk aan bij de thema's waar de kinderen op school mee bezig waren.

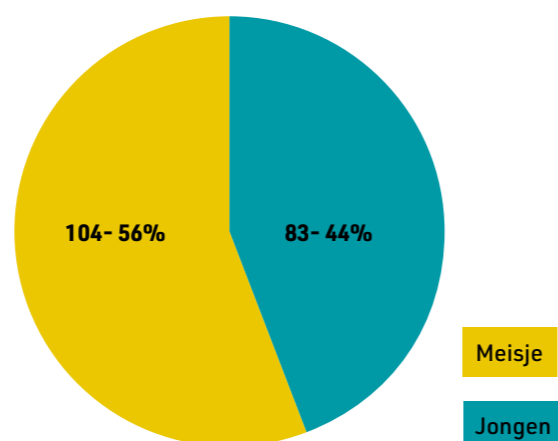
De grafiek laat zien dat het merendeel van de hulpvragen werd gedaan voor kinderen met een NT2-achtergrond. Slechts 7,4% van de aanvragen was voor kinderen die Nederlands als eerste taal spreken. Enerzijds is het mooi dat het VVE Platform goed de Zwolse kinderen met een NT2-achtergrond weet te bereiken. Anderzijds willen wij ook een bijdrage leveren aan de bevordering van geletterdheid in de stad onder kinderen met een NT1-achtergrond. Samen met netwerkpartners zoals Stadkamer, werkten wij hierin samen. O.a. door gezamenlijk op te trekken in mailingen naar scholen en voorlichting aan studenten en vrijwilligers van zowel het VVE Platform als Stadkamer (Voorlees Express).

Geboortjaar

N=187

Geboren in 2003	1
Geboren in 2004	0
Geboren in 2005	0
Geboren in 2006	1
Geboren in 2007	0
Geboren in 2008	3
Geboren in 2009	6
Geboren in 2010	17
Geboren in 2011	14
Geboren in 2012	22
Geboren in 2013	16
Geboren in 2014	23
Geboren in 2015	28
Geboren in 2016	18
Geboren in 2017	17
Geboren in 2018	7
Geboren in 2019	6
Geboren in 2020	2
Geboren in 2021	1
Onbekend	5

In bovenstaande grafiek is te lezen dat het merendeel van de aanvragen voor ondersteuning werd gedaan voor leerlingen in de leeftijden van 5 -12 jaar. Er werden meer meisjes dan jongens aangemeld.

SPECIFIEK**Aantal kinderen doorverwezen per organisatie**

N=187

Travers Welzijn	99
School	46
Sociaal Wijkteam	24
Familie	10
Hulpverlening	6
Overig	2

Het VVE Platform hanteerde geen aanmeldcriteria. Wel was het van belang dat er bij een aanmelding een verwijzer betrokken was. De verwijzer bracht het contact tussen student/vrijwilliger en kind en ouder(s) tot stand en was altijd aanwezig bij de kennismaking. Ook gedurende het schooljaar dat de student/vrijwilliger begeleiding bood, waren er contactmomenten tussen verwijzer en student/vrijwilliger om de begeleiding met Travers Welzijn, school of het Sociaal Wijkteam goed af te stemmen. Bij een aanmelding vanuit Travers Welzijn, SWT of familie, werd er altijd contact opgenomen met de leerkracht van het kind om er voor te zorgen dat school altijd betrokken is. Dat is belangrijk om de begeleiding van de student/vrijwilliger zo goed mogelijk aan te laten sluiten op de werkwijze van school en leerkracht.

De meeste verwijzingen kwamen van collega's van Travers Welzijn. Dit komt omdat er een goede samenwerking en overdracht is met de medewerkers van Taal & Gezin. Gezinnen die de STAP-programma's afsloten en waarbij kinderen nog wel hulp nodig hadden, werden warm overgedragen aan het VVE Platform.

Daarnaast is opvallend dat er in het tweede half jaar van 2022 minder aanmeldingen van familie (ouders) kwamen. Dit zien wij als een positieve ontwikkeling omdat er met een verwijzing van de school of een professional altijd een relatie kan worden gelegd met de driehoek thuis-school-kind.

33 basisscholen in Zwolle weten het VVE Platform te vinden. Daarnaast zijn er ook 11 aanmeldingen van o.a. peuterspeelzalen (Doomijn en Prokino). Na een periode waarin corona een grote rol speelde, was er afgelopen jaar meer tijd om te investeren in contacten met verwijzers en nieuwe verwijzers te informeren over het aanbod van het VVE Platform. Zo

is er contact gelegd met de intern begeleider van de Oekraïense school.

Betrokken basisscholen

N=187

Toonladder	22
Al Amana	18
Carillon	13
Wieden	10
NT2-voorziening	10
Springplank	9
Mozaiek	7
Overig (po, zorginstelling, psz)	7
Aquarel	6
Facet	6
Festival	5
Geert Grote	5
Ijsselhof	5
Paperclip	5
Werkshuis	5
Wilgenburg	5
Markesteen	4
Stroomdal	4
Twijn	4
Vlieger	4
Vrije School	4
Onbekend	4
Enk	3
Triomundo	3
Octopus	3
Voortgezet Onderwijs	3
Wendakker	3
Phoenix	2
Wingerd	2
Atelier	1
Campherbeek	1
Marshof	1
Oosterenk	1
Parkschool	1
Prisma (Kampen)	1

Het merendeel van de kinderen die werden aangemeld, was woonachtig in stadsdelen Noord en West. Dit komt overeen met de standplaats van de meest betrokken scholen: Al Amana, Toonladder en Carillon.

Betrokken wijken N=187

Holtenbroek	46
Aa-landen	39
Stadshagen	30
Diezerpoort	26
Zwolle-Zuid	10
Assendorp	8
Schelle	7
Westenholte	6
Ittersum	6
Buitengebied	3
Kamperpoort	2
Wipstrik	2
Weezenlanden	1
Onbekend	1

Hulpvragen op locatie

Naast de hulpvragen voor individuele kinderen, bood het VVE Platform ook inzet op locaties. In 2022 zijn er 42 hulpvragen op locatie opgepakt. Studenten boden wekelijks een dagdeel ondersteuning bij activiteiten van Travers Welzijn, op een VE peuterspeelzaal (Doomijn en Prokino) of waren een dag in de week verbonden aan een basisschool. Studenten hielpen in een groep of klas én hadden daarnaast extra aandacht voor kinderen met een taal- of ontwikkelachterstand.

Koppelingen voor activiteiten N=42

Nog te koppelen	7
Lopend	6
Afgesloten	29

Betrokken organisaties bij activiteiten N=42

Doomijn	22
Travers Welzijn	5
Peuterspeelzaal	4
Basisschool	3
Taal oefenwerkplaats	3
Onbekend	3
Prokino	1
Huiswerkklas	1

2-jarigen programma

In 2021 is door de VVE Specialist een programma voor kinderen die moeite hebben met de start op een VVE locatie ontwikkeld: het 2-jarigen programma. Voorafgaand aan de start van een peuter op een speelzaal, bezoekt de pedagogisch medewerker van de locatie de peuters en ouder(s) in de thuissituatie voor een intakegesprek. Als uit deze intake blijkt dat de overgang van de thuissituatie naar de peuterspeelzaal moeilijk is, dan kan de pedagogisch medewerker via het VVE Platform een student aan het gezin koppelen. De student bezoekt 6 weken voor de start op de peuterspeelzaal het gezin wekelijks en neemt ouder en kind spelenderwijs mee in deze overgang. Het afgelopen jaar zijn er twee trajecten voor 2-jarigen ingezet (deze zijn meegenomen in de telling van het aantal activiteiten).

Betrokken studenten N=66

1e jaar (Social Work) - Windesheim	42
2e jaar (Social Work) - Windesheim	9
1e jaar (Social Work) - Viaa	8
2e jaar (Social Work) - Viaa	3
1e jaar (Social Work-Associate Degree) - Windesheim	2
1e jaar (Social Work-Associate Degree) - Windesheim	2
1e jaar (Pedagogisch Management Kind & Educatie)	1

Er liepen 66 studenten stagebij het VVE Platform. Omdat studenten een studiejaar stagelopen in plaats van een kalenderjaar, geef dit een iets vertekend beeld van de werkelijkheid.

Het begeleiden van de 66 studenten en de vrijwilligers was de taak van de coördinator VVE Platform. Om de begeleiding werkbaar te houden, werd er sinds dit schooljaar gewerkt met een 'dakpanmodel'. De coördinator van het VVE Platform begeleidde de tweedejaars

studenten. Deze tweedejaars studenten begeleidden een groepje eerstejaars studenten. De begeleiding die alle studenten kregen, bestond uit een tweewekelijks intervisiemoment in klein verband, een maandelijks intervisiemoment met alle studenten en individuele stagegesprekken.

Sinds oktober wordt de coördinator van het VVE Platform ondersteund door een vrijwilligster (8 uur per week). Zij ondersteunde o.a. bij het verwerken van alle aanmeldingen.

Het VVE Platform werkte samen met de maatjesprojecten van ZwolleDoet!. Maandelijks konden studenten van het VVE Platform en ZwolleDoet! deelnemen aan workshops en webinars met thema's die van toepassing waren op de stage bij het VVE Platform. Het aanbod bestond afgelopen jaar uit:

WORKSHOPS EN WEBINARS

- Leesbevordering Stadkamer/Voorlees Express
- Laaggeletterdheid Stadkamer/Taalpunt
- De(polarisatie) Hogeschool Viaa
- Cultuur Sensitief Werken Hogeschool Viaa
- Huiselijk geweld Kadera
- Jonge Mantelzorger Zwolle Doet!
- Armoedebeleid Zwolle Armoederegisseur gemeente Zwolle
- Autisme Autismehuis
- Vergroot je Netwerk Carmen van 't Haar
- Positieve Gezondheid ZwolleDoet!

EFFECTEN

Het effect van onze werkzaamheden op het verbeteren van onderwijskansen van kinderen met (een risico op) een onderwijsachterstand

Een vierdejaars student van de opleiding Social Work Windesheim heeft onderzoek gedaan naar het VVE Platform. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat het VVE Platform zich op dit moment vooral richt op de taalontwikkeling van kinderen. Zo staat het VVE Platform op dit moment ook bekend bij verwijzers. Dit verklaart mede het grote aantal aanmeldingen van NT2 kinderen. Wij richten ons daarom nu in onze uitingen en het contact met verwijzers op kinderen met een kansenachterstand.

Het effect van de werkzaamheden op de ontwikkeling – van doelgroepkinderen – binnen hun eigen mogelijkheden

- Het effect van de inzet van studenten in de thuissituatie op de ontwikkeling van een kind is een moeilijk te meten effect. Wel kregen we veel reacties van ouders en kinderen op de begeleiding. Zij waren blij en dankbaar voor de begeleiding en de persoonlijke aandacht voor hun kind.
- Kinderen keken uit naar de momenten dat de student langskwam. Kinderen werkten spelenderwijs met de student aan verschillende vaardigheden, zowel cognitief als sociaal emotioneel.
- Meer ouders werden betrokken bij de (taal-) ontwikkeling van hun kind.
- Doordat studenten ook in de thuissituatie begeleiding boden, werden ouders meegenomen in de begeleiding. Hoe doe je samen met je kind een spelletje? Studenten hadden hier een voorbeeldrol. Ook konden studenten ouders helpen met dagelijkse vragen: bijvoorbeeld bij het inschrijven voor de avond 4-daagse, mee naar een oudergesprek, het helpen met het invullen van een formulier.

Doorverwijzingen

Deelnemende kinderen zijn met hulp van de studenten doorverwezen naar het jeugdwerk van Travers Welzijn, bibliotheek, sportclub, Expeditie Wijs en School's Cool. We zien dat dit effect heeft op het netwerk van kinderen en ouders en de talentontwikkeling van kinderen.

SIGNALLEN

Vroegtijdig oppakken van signalen

- Dit jaar kregen we via studenten vijf signalen van huiselijk geweld. Samen met de verwijzer zijn de studenten met deze ouder(s) in gesprek gegaan en is er passende hulp gezocht.
- Via studenten zijn er twee signalen van armoede binnengekomen. Bij deze gezinnen heeft de verwijzer meegekeken en is hulp ingezet.
- Voor zes kinderen is een laptop aangevraagd.
- Signalen van huiselijk geweld of armoede worden mede door de workshops Huiselijk Geweld en Armoede die wij de studenten bieden, beter door studenten herkend.
- Studenten konden – in tegenstelling tot de studenten van vorig jaar – weer op huisbezoek. Dit heeft bijgedragen aan (vroeg)signalering.

Vragen?

Neem contact op met
Elske Heinen, manager
Travers Welzijn.

Travers Welzijn
Burgemeester Drijbersingel 11
8021 DA Zwolle
www.traverswelzijn.nl
038 - 750 83 00

**Travers Welzijn is onderdeel
van Stichting Travers**